

Si Pi Š

je to **O n Ā s**

Jak se dostat na vysokou a co maturanty čeká?

Výročí 17. listopadu v Praze – jaké to bylo?

Stojí mimoškolní aktivity za to?

Střední průmyslová škola & Obchodní akademie Uherský Brod

AKTUÁLNĚ

Co bylo a bude?

STUŽKOVACÍ VEČÍRKY

Jak se stalo dobrým zvykem, během listopadu probíhá stužkování a pasování maturantů. U nás byly zatím dva. Společný stužkáč VS4, P2, ME4A a ME4B 10. listopadu a stužkáč SC4 16. listopadu.

4STŘEDNÍ.UB

Mezinárodní den studentů jsme již podruhé oslavili společně s ostatními středními školami z Uherského Brodu a zástupci města. Druhý ročník velkolepého studentského happeningu proběhl 16. listopadu 2023 v prostorách zdejšího Domu kultury.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

24. 11. 2023 (12.00 – 18.00)

25. 11. 2023 (8.30 – 13.00)

9. 2. 2024 (12.00 – 18.00)

STUDENTSKÁ RADA

Schůzka se uskuteční ve čtvrtek 30. 11.
na Nivnické od 9.50 a na Předbranské od 11.00

KURZY KONVERZACE S RODILÝM MLUVČÍM

Termín: 5. – 9. února 2024

Cena: 900 Kč/student

Zájemci se mohou hlásit u vyučujících AJ do konce prosince 2023.

Šéfredaktoři

Julie Chaloupková
Vojtěch Grebeň

Redaktoři

Adéla Vaculíková
Denisa Hornáková
Jiří Richtř
Klára Lekešová
Matyáš Daněk
Zdeněk Horníček

Korektury

Marie Mikulcová

Tisk

Josef Martinák

Kontakt

casopis@spsoa-ub.cz

Webová stránka

www.spsoa-ub.cz

Obsah

3	Mimoškolní aktivity – mají smysl! Jiří Richtř
4	PišQworky Denisa Hornáková
5	Tváří v tvář s vysokou Kristýna Mudříková
9	Recenze – Spiderman 2 Matyáš Daněk
11	Po každé bouři vysvitne slunce Klára Lekešová
13	Výročí 17. listopadu Vojtěch Grebeň
15	Výšivka z Moravských Kopic Adéla Vaculíková
17	Vyfoť a pošli

Mimoškolní aktivity - mají smysl!

Mnoho studentů svůj studijní čas tráví pouze za školními lavicemi, což je chybou. Škola vám dokáže dát dobrý teoretický základ a ten je třeba plně rozvinout. Ideální možností jsou proto mimoškolní aktivity.

Jako student oboru VES mám nejbližší k právu a politice. Z tohoto důvodu po celou dobu studia dělám různé aktivity spojené s tímto oborem. Vše začalo v prváku soutěží Europasecura. S příchodem dalších let pak další aktivity jen nabývaly. Od různých politických simulací přes esejistické soutěže až po SOČku. Tohle vše mi dalo obrovské zkušenosti do oboru. To ani nemohu opomenout nespočet zážitků či poznání nových přátel.

Všechny tyto aktivity se vám budou časem vracet. V mém případě se to vrátilo třikrát. Díky simulaci Evropského parlamentu jsem se dostal do jeho sídla ve Štrasburku, kde jsem mohl diskutovat s europoslancem Niedermayerem.

Po druhé to bylo v případě SOČky. Mé umístění v kraji mi zařídilo přijetí na práva bez přijímaček. Do třetice všeho dobrého následovala esejistická soutěž Pravého břehu. Zde se má esej umístila mezi nejlepší práce. To vedlo k následné pracovní nabídce do Pravého břehu. Dnes pro něj píšu komentáře a odborné úvahy, samozřejmě za úplatu.

Tohle vše vám může poskytnout obrázek o důležitosti mimoškolních aktivit. Máte dvě možnosti, buď si zvolíte cestu pasivního studia, nebo toho aktivního. Nač promarnit svůj čas v místnosti o čtyřech stěnách, když můžete plně využít svého potenciálu?

PišQworky

Čtverečkový papír, křížky a kolečka...

Snad každý jsme někdy potají hráli ve vyučování piškvorky, když se vyučující zrovna neřval. V pondělí 16. 10. 2023 to však 90 studentů naší školy posunulo na vyšší úroveň, když se v pětičlenných týmech zúčastnili školního turnaje středoškolské soutěže PišQworky.

I když se jednalo o historicky první ročník na naší škole, tato soutěž není žádnou novinkou. Již od roku 2008 ji pořádá studentský spolek Student Cyber Games a po celé republice se jí pravidelně účastní několik tisíc žáků. Letos konkrétně se přihlásilo 1580 týmů a 453 jednotlivců.

Nejprve se soutěžilo ve 4 základních skupinách, kde měli žáci na partii 2x 10 minut. Odtud do vyřazovacích souborů dále postoupilo z celkových 18 týmů pouhých 8. Některé duely byly opravdu napínavé a žáci se do poslední sekundy snažili připsat svému týmu bod navíc.

Do finálního souboje se však mohly probojovat týmy pouze 4. Na ty již čekaly diplomy a ocenění v podobě drobných darů. Hlavním potěšením se však jistě stal zasloužený postup do oblastního kola, které proběhlo 15. 11. 2023 v Uherském Hradišti.

A jak to teda dopadlo?

1. místo: tým ŠEDIVÝ! ze třídy ME2B
2. místo: tým BORCI² ze třídy VS3
3. místo: tým P P-RACING ze třídy ME1A
4. místo: tým GAMBA ze třídy P1

Tváří v tvář s vysokou

Vášim nejstarším spolužákům se to rychle blíží. Maturita klepe na dveře a přijímací zkoušky na vysokou proběhnou už za chvíli.

Absolvovala jsem v roce 2023 obor Sociální činnost. Byla jsem členkou studentské rady, časopisu a účastnila jsem se nemála aktivit. Podala jsem si přihlášky na několik škol (MUNI, UPOL, UTB) a dostala jsem se na všechny. Nakonec jsem si zvolila prezenční studium na Univerzitě Palackého (UPOL), obor Sociální pedagogika – zaměření Výchova ve volném čase. Víceméně tak navazuji na své předchozí vzdělání ze střední školy.

Přináším několik tipů a informací, co by se vám mohly hodit. Přečtete si o tom, kolik přihlášek můžete podávat a dokdy. Vysvětlím pojmy Test studijních předpokladů (TSP) a Národní srovnávací zkoušky (NSZ/SCIO). Na konci se můžete těšit na pár tipů, jak zvládnout celou přípravu na VŠ a možná i maturitu.

Jak si vybrat vysokou školu?

Ne vždy je to lehká záležitost. Já jsem měla tu výhodu, že jsem měla jasno. Záleží hlavně na tom, co za předměty vás baví ve škole a které opravdu nesnesete.

Vybírejte i podle vašich zájmů a koníčků, protože potom půjde učení na vysoké mnohem líp – vím, o čem mluvím.

Důležité také je, zda byste chtěli dojíždět, nebo bydlet na kolejích nebo bytě. Jestli chcete jet někam jinam, nebo chcete být blízko domu. Já mám něco mezi tím. Jsem na kolejích, ale zároveň to mám vlakem v pohodě cestu domů.

Kolik si můžu podat přihlášek?

Výhodou vysokých škol je to, že si můžete podat přihlášku na několik škol a nemusíte řešit na kolik.

Čím více přihlášek, tím větší šance, že se někam dostanete.

Přihlášky se podávají většinou od listopadu do dubna, ale záleží na každé škole. Zde je seznam některých termínů podávání přihlášek pro akademický rok (zkratka AR) 2024/2025.

SCIO nebo TSP? A co talentové zkoušky? Certifikát?

Nyní si udělejme pořádek mezi SCIO (nebo taky NSZ – Národní srovnávací zkoušky) Testem studijních předpokladů (zkráceně TSP).

SCIO testy: na několika vysokých školách po celé České republice a napříč Slovenskem nahrazují TSP. Ze své zkušenosti je to např. MUNI (Masarykova univerzita v Brně). Lze je dělat prezenčně (můžete si vybrat z několika měst – já byla třeba ve Zlíně), nebo z domova.

A jak se platí? Vyberete si ze tří variant:

Komplet (1 390 Kč za test prezenčně nebo 1 250 Kč online) – zkouška, analýza výsledku, elektronický certifikát, tištěný certifikát v českém a anglickém jazyce, SMS info

Standart (890 Kč za test prezenčně nebo 750 Kč online) – zkouška, analýza výsledku, elektronický certifikát

Mini (790 Kč za test prezenčně nebo 650 Kč online)

Osobně doporučuji standart. Já jsem byla raději prezenčně, ale oproti minulému roku testy zdražily. Analýza výsledků je dobrá, protože budete dřív vědět, jak jste dopadli v porovnání s ostatními, a dokonce vám zašlou i podrobnější informaci, jak jste se umístili na vámi vybraných školách.

Testy studijních předpokladů si každá škola dělá vlastní. Na TSP si můžete zaplatit kurz. Projdete si jednotlivé úlohy, které by se mohly v testech vyskytnout. Nebo se můžete spolehnout na samostudium jako já. To ale zásadně nedoporučuji. Abych pochopila některé úlohy, nakonec mi musela pomáhat kamarádka, která to se mnou procházela.

TSP na MUNI probíhají elektronickou formou, ale prezenčně (minulý rok jsme přišli do třídy, kde nám rozdali tablety s úlohami – nejde podvádět, mají tam aplikaci udělanou tak, abyste z ní nemohli vyjet a ani opisovat od spolužáka).

Pohovor: Součástí přijímacích zkoušek může být pohovor. Takhle to bylo třeba na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Talentové zkoušky: Pokud se rozhodnete pro mediální obor třeba na UTB, dělají se tam talentové zkoušky. Mohou se dělat i z hry na klavír (Brno). Je jen na vás, jaký obor si zvolíte.

Termíny přihlášek:

- **Masarykova Univerzita v Brně:** od 1. listopadu 2023 do 29. února 2024
- **Univerzita Palackého (UPOL) v Olomouci:** od 1. listopadu 2023 do 15. března 2024 (Pedagogická Fakulta)
- **VUT v Brně:** od 1. listopadu 2023 do 31. března 2024
- **Univerzita Karlova v Praze:** od listopadu 2023 do 29. února 2024 (některé programy do 31. 3. 2024)
- **Univerzita Tomáše Bati (UTB):** od listopadu 2023 do dubna 2024, ale tady se termíny hodně odlišují vzhledem k fakultám

Tváří v tvář s vysokou

Mají několik „zaměření“. Dávejte si dobrý pozor, co vám vybraná škola požaduje. Není to levná záležitost a věřte mi, neměli byste se splést. SCIO se dají psát z:

1. OSP (Obecné studijní předpoklady – CZ) a VŠP (Všeobecné studijní předpoklady – SK) – je rozdělen na dvě části, a to na verbální oddíl (35 minut) a analytický oddíl (50 minut). Ve verbálním se zaměříte hlavně na analýzu textu a kritickou práci s textem. Analytický oddíl se zaměřuje na schopnost práce se soubory informací, orientaci v sadě podmínek a vyvozování z nich a schopnost pracovat s kvantitativními údaji (potřebné matematické znalosti zřídka přesahují úroveň ZŠ).
2. ZSV (Základy společenských věd) – vychází ze základů společenských věd v rozsahu vyučovaném na gymnáziích (ale žádný strach, něco jsem věděla i ze střední – ale je lepší si pořídit nějakou učebnici nebo poslouchat podcasty). Má tři části – Člověk a společnost, Stát a právo, Hospodářství a svět.
3. Matematika (MAT) – zjišťování matematických znalostí a dovedností. Potřebná znalost v rozsahu předmětu matematiky pro gymnázia.

Termíny zkoušek:

- 9. 11. Zkouška nanečisto (jen online, OSP, ZSV, MAT, VŠP)
- 9. 12. 2023 OSP, ZSV, VŠP – doporučuji
- 16. 1. 2024 OSP, ZSV, VŠP (jen online)
- 3. 2. 2024 OSP, ZSV, MAT, AJ, GAP, VŠP
- 2. 3. 2024 OSP, ZSV, MAT, AJ, VŠP
- 23. 3. 2024 OSP, ZSV, MAT, BIO, CHE, AJ, NJ, ŠJ, VŠP
- 5. 2024 OSP, ZSV, MAT, BIO, CJE, AJ, NJ, ŠJ, GAP, EPP, ČJ pro cizince, VŠP
- 25. 5. 2024 OSP, ZSV, BIO, CHE, EPP, ČJ pro cizince, VŠP

4. Biologie (BIO) – ověřuje znalosti biologie v rozsahu, v jakém je tento předmět vyučován na gymnáziích.
5. Chemie (CHE) – ověřuje znalosti chemie v rozsahu, v jakém je tento předmět vyučován na gymnáziích.
6. Anglický, německý a španělský jazyk (AJ, NJ, ŠJ) – obsahuje poslech, úlohy na slovní zásobu, čtení a porozumění textu, komplexní cvičení a gramatiku – celkem 60 úloh.

Jak se ale připravit?

Průběžně si zkoušejte testy z minulých let. Na stránkách škol najdete TSP z minulých let a na stránkách SCIO najdete NSZ z minulých let.

Pořídte si učebnice na TSP či SCIO nebo pracovní sešity s přípravou. Některé školy vydávají přímo své vlastní přípravy na přijímací zkoušky. Společnost SCIO nabízí své učebnice (ale ty už jsou poměrně dražší).

Využijte volný čas a zaměřte se na to, co vám dělá největší problém a trénujte do té doby, než pochopíte – opakování matka moudrosti. Všechny úkoly jsou podobné, akorát mají odlišné zadání.

Sledujte videa na YouTube, kde je spousta videí, která se týkají ať už TSP nebo SCIO. Takhle jsem to dělala já.

Navštěvujte kurzy TSP a SCIO. Nejvíce pochopíte, když vám to někdo popisuje osobně a vy se ho můžete doptávat. Kurzy jsou bohužel placené, ale myslím si, že jsou dobré pro poctivou přípravu. Já kurzy neměla a stejně jsem se na všechny vysoké dostala.

NO STRESS. Ano, lehce se to řekne. Obzvlášť když toho máte hodně ve škole a musíte se připravovat na maturitu. Zkuste využít techniku pomodoro (druh metody organizace času, kde tato technika využívá časovače k rozdělení úkolů na části tradičně 25 minut dlouhé a oddělené krátkými přestávkami – cca 5 minut). Po 4 opakováních si dejte dlouhou přestávku. Jezte více zeleniny a ovoce, oříšky a hodně vitamínu C. Dobré je taky magnézium pro uvolnění. Potom si odpočiňte např. nějakou krátkou procházkou venku nebo cvičením doma. A hlavně spěte!

Využijte tento způsob i pro maturitní přípravu a zbavte se extrémního stresu!

Přeji hodně štěstí v přípravě a dobrý výběr školy!

Dalším doporučením je navštěvovat dny otevřených dveří. Zde uvádím nějaké příklady:

- **UTB:** 10. listopadu 2023 9:00 (všechny fakulty)
- **MUNI**
  - Fakulta informatiky: 2. listopadu 2023 12:30 nebo 18. prosince 2023 8:30
  - Filozofická fakulta, Fakulta sociálních studií: 19. ledna 2024
  - Právnická fakulta: 26. ledna 2024
  - Pedagogická fakulta: 27. ledna 2024
  - Ekonomicko-správní fakulta: 1. února 2024
- **UPOL:** 1. prosince 2023 8:00-14:00 (všechny fakulty)
- **OSTRAVASKÁ UNIVERZITA:** 26. ledna 2024 (všechny fakulty)
- Navštivte i **Gaudeamus:** Praha (23. – 25. 1. 2024)
- Zúčastněte se **Online veletrhu VŠ:** 22. – 23. 11. 2023 (veletrh.vysokeskoly.cz)

SPIDER-MAN 2

Po pěti letech čekání se fanoušci dočkali a herní studio Insomniac Games konečně přišlo s pokračováním té nejlepší videoherní série o pavoučím hrdinovi.

Hra Marvel's Spider-Man 2 je vše, co jsme milovali na prvním díle, a ještě lepší!

Druhý díl vám nabídne úžasný, temný a srdcervoucí příběh nejen o jednom, ale rovnou o dvou pavoučích hrdinech, skvělou grafiku a americkou metropoli New York, kde se hra odehrává. Každý souboj v jejích ulicích, či houpání mezi domy vám vnese adrenalin do žil.

Marvel's Spider-Man 2 je akční adventura, která vám zase dovolí pocítit, jaké je to být pavoučím hrdinou. A nejen jedním. Pokračování superhrdinského příběhu je však ve všem daleko lepší a už od samotného začátku budete dychtit po každém úkolu, který vám příběh nabídne.

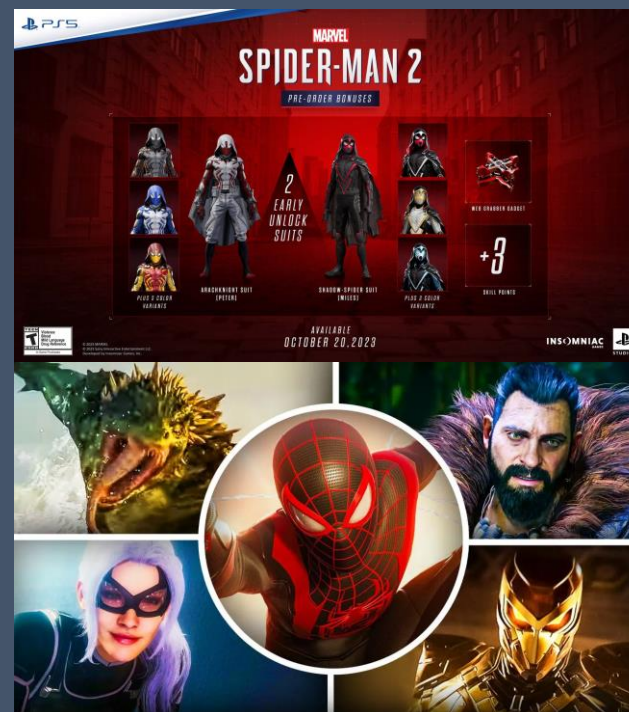
Příběh pojednává o dvou hrdinech, Peteru Parkerovi a Milesi Moralesovi, kteří usilovně chrání občany New Yorku před hrozbami. Najednou se ale ve městě objeví tajemný lovec, který se přezdívá Kraven a snaží se pochyvat všechny superpadouchy, se kterými kdy Spider-Man bojoval. Vzápětí se tak ze hry stává lehké detektivní pátrání, kdo ten Kraven vůbec je a proč se snaží utkat v boji na život a na smrt s každým, kdo se otočil zády k dobru.

Do příběhu se tak dostávají i velmi známé postavy ze Spider-Man univerza, kteří se ještě v herní sérii od Insomniac Games neukázali, např. Sandman, Lizard, Mysterio nebo záhadný symbiont Venom, který bude velice důležitý později v příběhu, kde se také objeví známé postavy z předchozích dílů jako třeba MJ, Ganke Lee, Rio Morales, Norman Osborn a nejlepší kamarád Petera Harry Osborn. Kromě skvělého příběhu také hra může nabídnout krásný a barevný otevřený svět plný vedlejších úkolů, které vás budou bavit až do samotného konce. Můžete si i odemknout různé obleky, kterých je ve hře více než 60. Nachází se mezi nimi obleky z filmů, předchozích videoher a komiksů. Pozadu nezůstává ani bojový systém, který vás během hraní nikdy nezačne nudit, a to z toho důvodu, že se bojový systém vyvíjí podle toho, jak daleko v příběhu budete.

Kromě boje je tu i stealth, kde všechny padouchy můžete vyřadit tichým způsobem, který je také předělán, a je ještě lepší než v prvním díle.

Abych to nějak shrnul, tak hra Marvel's Spider-Man 2 je snad ten nejlepší superhrdinský příběh, který jsem kdy měl šanci prožít. Všechny ty emoce, co při hraní tohoto videoherního skvostu budete mít, vás donutí si to celé zahrát ještě jednou. Marvel's Spider-Man 2 je přesně to, co jsem jako fanoušek tohoto pavoučího hrdiny očekával. Pokud vlastníte herní konzoli PlayStation 5, je hra Marvel's Spider-Man 2 určitě něco, co stojí za to si pořídit.

Hodnocení: ★★★★★

Vydání: 20. 10. 2023

Vývojář: Insomniac Games

Platforma: PlayStation 5

Žánr: Akční, bojová

Režim: Otevřený svět pro 1 hráče

Cena: 1 200 – 1800 Kč

Po každé bouři vysvitne slunce

Dbáte na to, aby se vaše duše měla pěkně a proč o duševním zdraví slyšíme stále víc a víc?

Den duševního zdraví

Ano, i duše mají svůj mezinárodní den, a to 10. říjen. Lidé po celém světě ho mohli v letošním roce oslavit už po 31. Říkáte si, co se oslavou tohoto dne získá? Věřte, že mnoho. Slavíme jej hlavně kvůli prevenci a osvětě duševního zdraví. A i přesto, že psychická bolest je bolest veliká, je stále problém přijmout, že tu s námi je.

Duševní zdraví

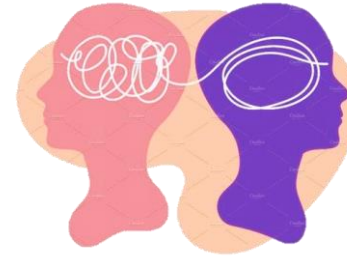
Být duševně zdravý znamená, že dokážeme soustředěně pracovat a plnit povinnosti, které se od nás žádají. Nemáme ani problém s běžnou formou stresu, který by nás, jako duševně nemocné mohl i lehce rozhodit. Zaslechli jste někdy o pojmu sociální duševní zdraví? Jestli ne, zde je vysvětlení. Svoji pozitivní a zdravou energii přenášíme i do naší sociální skupiny. Pomůžeme tak všem cítit se příjemně a lépe.

Duševní onemocnění

Jak z názvu vyplývá, je to přesný opak duše zdravé. Mnohdy si myslíme, že je to jen špatným dnem, lidoví odborníci poví, že snad i špatnou výchovou. Psychické onemocnění se však neváže ani k jedné z těchto věcí. Může vznikat i podnětem, který spoustu lidí zanechá úplně klidné. Poznáme, že tu s námi je hlavně díky zvýšené citlivosti nebo i problémům s běžnými činnostmi jako třeba úklid nebo čištění zubů. Není to nic, za co by se měl člověk stydět. S psychickým onemocněním se může potkat bez rozdílu každý z nás.

Proč o duševním zdraví slyšíme víc?

V naší republice se s duševní nemocí léčí jen 12 % lidí, těch neléčených podle Národního ústavu duševního zdraví je zhruba 83 %. Rozsáhlá diskuze se nyní vede i o duševním zdraví dětí základních a středních škol, které je za poslední, zejména 2 roky, těžce postihnuto.

A jak se o duševní zdraví starat?

Platí tu v zásadě velmi jednoduché a známé postupy. Každému se určitě vybaví zdravé jídlo a pohyb. To ovšem není vše. Věděli jste, že si můžeme dopomoci i spánkem, a to v časovém úseku nejlépe 7 - 8 hodin denně? Žijeme v době internetu, i od toho je třeba občas si odpočinout a zamyslet se, že je možná v realitě lépe.

Kam se obrátit, když bude třeba problém řešit?

Neboj se říct osobě, které věříš, že bys chtěl navštívit psychologa. Ten ti bude na cestě určitě oporou, posleze tě může poslat i za psychiatrem, který se bude také snažit pomoci. Druhý, ale jistě neméně cenný způsob praví, že můžeš zavolat na **116 123** nebo **284 016 666**. Tam také ochotně pomohou.

Tak hodně zdraví !

6 ZÁSAD PSYCHOHYGIENY

1. SPÁNEK

2. RELAXACE

3. PŘÍRODA

4. SOCIALIZACE

5. POHYB

6. SEBEPOZNÁNÍ

By: Na Vybranou

Výročí 17. listopadu

Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva tento rok připadly na pátek. Den před víkendem jsem tedy využil a vydal se do centra dění – do Prahy.

Hlavním důvodem cesty bylo setkání s prezidentkou Slovenské republiky Zuzanou Čaputovou, která šla v předvečer sametové revoluce položit květiny na Národní třídu. Spolu se členy sokolské stráže jsme měli tu čest stát u památníku.

Paní prezidentka, její přítel i členové ochranky prezidentky byli velmi milí a paní prezidentce jsme poděkovali.

Ve sváteční pátek jsem se nejprve vydal na Albertov.

Univerzita Karlova měla u svých fakult připravené především vzdělávací stánky. Například 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy učila rodiče jak poskytovat první pomoc dítěti. To mi přišlo velmi sympatické a mám radost z toho, jak to studenti pojali.

Národní třída ukrývala bohatší program. Ulici začínal karavan Radiožurnálu, který tam živě vysílal. Dále bylo k vidění auto veřejné bezpečnosti, u kterého stáli dva dobově oblečení příslušníci.

Zajímavé byly i tramvaje, ve kterých se buď konaly přednášky nebo v nich byly různé dílny a koutek pro děti. Celou ulici pak lemovaly stánky nadací a dalších spolků, které spojovalo téma demokracie a svoboda.

V 17 hodin a 11 minut pak na balkóně Paláce Metro zpívala Hana Holišová píseň Modlitba pro Martu. Národní třída byla celá zaplněná. Zpěv sice nebyl zrovna nejlépe nazvučen, ale celý dav byl tak potichu, že jsme slyšeli i my, kteří jsme stáli o něco dál.

Podle organizátorů bylo na Národní třídě přes 90 tisíc lidí. Já jsem byl velmi mile překvapen, protože atmosféra byla skvělá. Už teď se těším na příští rok, kdy budeme oslavovat 35. a 85. výročí od událostí v roce 1989 a 1939.

Výšivka z Moravských Kopic

Výšivka na lidovém oděvu z Moravských Kopic je unikátní, jasně identifikovatelná a nezaměnitelná s ostatními. Typickým rysem kopanického ornamentu je vysoký stupeň abstrakce. Je tvořen převážně geometrickými vzory. Názvy jednotlivých prvků a vzorů výšivky jsou odvozeny z přírody či z toho, co Kopaničáři obklopovalo.

Kopanická výšivka má jistá pravidla a zákonitosti. Tato nepsaná pravidla se dodržovala od dob prvních zaznamenaných výskytů ornamentů až dodnes. Pravidla však nejsou úplná a umožňují uplatnění vlastních nápadů, a proto je každý lidový oděv z Kopic jedinečný a nezaměnitelný.

Pravidla použití ornamentů

Důležitým pravidlem je zachování barevnosti. Základem většiny vzorů je černá a červená barva, ostatní barvy (bílá, zelená, oranžová, modrá, žlutá a růžová) se používají pouze k dobarvení. Důležitým znakem je souměrnost. Souměrné jsou jak jednotlivé prvky výšivky, tak celé zdroje. Proto musí předcházet pečlivá příprava návrhu vzoru a rozpočítání jednotlivých prvků.

Názvoslovní

V názvech nacházíme rostlinné (makovička, hrachové zrnko, kveto, zacelinka...) i zvířecí motivy (rybička, kočka, húsenica, kurátko...). Při vyšívání se objevuje také inspirace pracovními nástroji a lidským tělem (sekerka, ohreblo, srdéčko, zuby...).

Magický význam kopanického ornamentu

Prvky použité ve výšivce měly nositele chránit, odehnat od něj zlo a přinést mu hojnost. Ochrannou funkci měl mít v kopanické výšivce například trnový neboli šipový věnec, baraňje, rožky a koňská kopyta. Hojnost měly lidem přinášet studny, kalichy, osmicípé hvězdy, hrachová zrna a makovice.

VYFOŤ A POŠLI

- ❖ Jak to žije na naší škole? Pořád se tu něco děje a kromě učení si užíváme spoustu zábavy.
  - ❖ Chceš tu mít příště svou fotku?
  - ❖ Vyfoť se se spolužáky, učiteli, v kroužku
- ❖ Fotku nám pošli na mail: casopis@spsoa-ub.cz